

Gi bønder trygg velferd - fjern samordningsregelen!

Vedtatt av SVs landsstyre 22. november 2025.

Lav lønnsomhet i jordbruket, kombinert med mangelfulle velferdsordninger ved sykdom og fødsel, rammer kvinner og nyetablerte bønder særlig hardt, ettersom mange ikke får dekket nødvendige utgifter til avløser og jordbruksvikar.

Nærmere ni av ti bønder har jobb ved siden av gården for å få det til å gå rundt. Samordningsregelen gjør at inntekt du får utenfor gårdsdrifta, inkludert sykepenger og foreldrepenger fra andre jobber, skal trekkes fra i beregninga av avløsertilskudd. Resultatet er at mange ikke har råd til vikar, og blir nødt til å gå i fjøset selv om de er syke eller nettopp har født. Dette er uholdbart, og kan fort forverre både menneskers og dyrs helse.

SV vil forbedre velferdsordningene i jordbruket. Å fjerne samordningsregelen er første steg. Om vi legger til grunn at gårdbrukeren trenger alle sine inntekter, både ved sykdom og fødsel, kan vi fjerne samordningsprinsippet, og fullt dekke utgifter til avløser beregnet ut ifra dyretall. Dette vil gi en betydelig forenkling av saksbehandlingen, fordi byråkratiet i dag bruker mesteparten av tida på å finne ut hvor mye som skal trekkes fra.

Bondeorganisasjonene krevde fjerning av samordningsregelen i fjorårets jordbruksforhandlinger, men staten sa nei. Nå stiller både LO og en rekke organisasjoner seg bak kravet. SV har derfor løftet saken gjennom å ha satt av 100 millioner på helse- og sosial i vårt alternative budsjett for å bidra til avviklinga av regelen.

Det må være mulig å kombinere familieliv med det å være bonde. Unge bønder må slippe å velge mellom å ta over familiegården og å stifte familie. De må slippe å velge mellom en baby som gråter i vogga og dyr som roper i fjøset. Kvinnene i jordbruket trenger selvfølgelig avlastning, og bønder som skader seg eller blir syke, må få støtte, ikke økonomisk ruin.

Regjeringa må ta ansvar for bondevelferden, og løse behovet for trygge velferdsordninger for bønder gjennom budsjettavtalen!